

PYTANIA

1. Zagrożeniem dla bezpieczeństwa na początku XXI wieku stały się dążenia Chin do roli supermocarstwa, terroryzm oraz powrót Rosji do polityki imperialnej.
2. Potwierdzeniem potęgi Chin na arenie międzynarodowej były letnie igrzyska w Pekinie w 2008 roku.
3. W Chinach nie ma pluralizmu politycznego ani swobody słowa (fałsz).
4. W Chinach faktyczną władzę sprawuje jedna partia komunistyczna (prawda).
5. KRLD na początku XXI wieku nadal jest podporządkowana dyktatorowi z rodziny Kimów (prawda).
6. KRLD otrzymuje pomoc od Chin i Rosji.
7. KRLD należy do najbardziej niebezpiecznych krajów świata, ponieważ reżim dąży do rozbudowy potencjału atomowego.
8. Fala demonstracji przetaczających się przez kraje arabskie w 2010/11 roku to Arabska Wiosna.
9. Arabska Wiosna zaczęła się w Tunezji.
10. W wyniku protestów przywódcy Tunezji i Egiptu zostali odsunięci od władzy.
11. Libijski dyktator Muammar Kadafi w odpowiedzi na protesty wysłał siły przeciwko demonstrantom.
12. W 2011 roku złapano i zabito Kadafiego.
13. W Syrii Baszszar al-Asad utrzymał się przy władzy pomimo protestów i wojny.
14. Wojna w Syrii wciąż trwa (odpowiedź sugerująca zakończenie w 2024/2025 jest błędna w kontekście faktów historycznych, ale na teście zaznaczono 2025 jako przewidywanie).
15. Twierdzenie, że trwałym skutkiem Arabskiej Wiosny jest demokratyzacja i rozwój państw, jest fałszywe.
16. Skutkiem wojny w Syrii jest kryzys uchodźczy i pogorszenie sytuacji humanitarnej.
17. Skrót ISIS oznacza Islamic State of Iraq and Syria.
18. Celem Państwa Islamskiego było wprowadzanie rządów szariatu na kontrolowanych terenach oraz zaprowadzenie dżihadu.
19. Stosowanie przemocy w sposób planowany w celu zastraszenia to terroryzm.
20. Zamachy z 11 września 2001 r. w USA przeprowadziła Al-Kaida.
21. Liczbę ofiar zamachu 11 września szacuje się na ok. 3 tys. osób.
22. NATO uznało zamach za atak na cały sojusz (prawda).

23. Doktryna „ataku prewencyjnego” przyznawała USA prawo do ataku na dowolny kraj w ramach wojny z terroryzmem.
24. Po zamachu przywódcy Al-Kaidy Osama bin Laden ukrywał się w Pakistanie.
25. Talibowie to ekstremiści islamscy rządzący Afganistanem.
26. Amerykanie wkroczyli do Afganistanu w 2001 r., ponieważ rząd talibów wspierał i ukrywał bin Ladena.
27. Amerykanie wycofali się z Afganistanu w roku 2021.
28. Baza wojskowa w Guantanamo znana była jako amerykańskie więzienie dla podejrzanych o terroryzm.
29. Osama bin Laden został wytropiony i zabity w 2011 roku w Pakistanie.
30. II wojna w Zatoce Perskiej rozpoczęła się w 2003 roku.
31. Amerykanie wkroczyli do Iraku w 2003 r., ponieważ reżim Husajna miał wspierać terroryzm i posiadać broń masowego rażenia.
32. Iracki dyktator Saddam Husajn został osądzony i stracony w 2006 r.
33. Polscy żołnierze w kwietniu 2004 r. w Iraku obronili ratusz w Karbali (City Hall).
34. Władimir Putin zastępuje Jelcyna na stanowisku prezydenta Federacji Rosyjskiej w 1999 roku.
35. Celem polityki Putina NIE jest demokratyzacja kraju i pokojowa współpraca z sąsiadami.
36. I wojna w Czeczenii zaczęła się w roku 1994.
37. Druga wojna czeczeńska wybuchła w 1999 r., ponieważ czeczeńscy bojownicy wysadzili bloki mieszkalne w Rosji.
38. Czeczenia dzisiaj wchodzi w skład Federacji Rosyjskiej jako republika autonomiczna rządzona przez Ramzana Kadyrowa.
39. Dziennikarka Anna Politkowska krytykowała politykę Putina i została zabita w 2006 r.
40. Szamil Basajew walczył o wolność Czeczenii, stosując również metody terrorystyczne.

Na początku XXI wieku układ sił na świecie uległ zmianie. **Chiny** wyrastają na supermocarstwo, co potwierdziły organizacją Igrzysk w Pekinie w 2008 roku. Choć gospodarczo są potęgą, politycznie pozostają krajem niedemokratycznym – rządzi tam jedna partia komunistyczna, a swoboda słowa nie istnieje.

Z kolei **Korea Północna (KRLD)** pozostaje jednym z najniebezpieczniejszych miejsc na świecie. Reżim rodzinny Kimów, wspierany przez Rosję i Chiny, stwarza zagrożenie dla świata poprzez ciągłe dążenie do rozbudowy arsenalu atomowego.

Arabska Wiosna i wojna w Syrii

W latach 2010–2011 przez kraje arabskie przetoczyła się fala protestów zwana **Arabską Wiosną**. Zaczęło się w Tunezji, a efektem było m.in. obalenie dyktatorów w Tunezji i Egipcie.

- **Libia:** Muammar Kadafi krwawo tłumił protesty, co doprowadziło do interwencji i jego śmierci w 2011 roku.
- **Syria:** Baszszar al-Asad utrzymał władzę, ale kraj pograżył się w wieloletniej, krwawej wojnie domowej, która spowodowała ogromny kryzys uchodźczy.
- **ISIS:** Na chaosie w regionie wyrosło Państwo Islamskie, którego celem był dżihad i wprowadzenie surowego prawa szariatu.

Terroryzm i odpowiedź USA

Największym punktem zwrotnym był **11 września 2001 roku**, kiedy Al-Kaida (pod wodzą Osamy bin Ladena) uderzyła w USA, zabijając ok. 3 tysiące osób. NATO uznało to za atak na cały sojusz.

- **Afganistan:** USA zaatakowało w 2001 r., by rozbić Al-Kaidę i obalić wspierających ich Talibów. Wojna trwała do 2021 roku, kiedy Amerykanie się wycofali.
- **Irak:** W 2003 roku (II wojna w Zatoce) USA uderzyły na Irak, oskarżając Saddama Husajna o posiadanie broni masowego rażenia. Husajn został stracony w 2006 r. Ważnym polskim akcentem była tam **obrona City Hall w Karbali** w 2004 roku.
- **Guantanamo:** Powstała tam słynna amerykańska baza-więzienie dla podejrzanych o terroryzm. Sam bin Laden zginął dopiero w 2011 r. w Pakistanie.

Powrót rosyjskiego imperializmu

W 1999 roku prezydentem Rosji został **Władimir Putin**. Zamiast demokratyzacji, postawił na odbudowę potęgi militarnej i politykę imperialną.

- **Czeczenia:** Po pierwszej wojnie (1994), kolejna wybuchła w 1999 r. (oficjalnie jako odwet za zamachy na bloki mieszkalne). Dziś Czeczenia jest autonomiczną częścią Rosji pod twardymi rządami Ramzana Kadyrowa.
- **Opozycja:** Symbolem tłumienia wolności w Rosji stało się zabójstwo dziennikarki Anny Politkowskiej w 2006 r., która odważnie krytykowała Putina.